

Favédelmi tervezés csekklista - a hibátlan favédelmi tervekhez

Lukács Zoltán 20 éve küzd a fák jogaiért! Munkásságát a Magyar Faápolók Egyesülete, a faápoló-favizsgáló szakmérnök képzés és (eddig) 6 könyve írta be a faápolás történetébe!

Tevékenységének és Szaller Vilmosnak egyik fő eredménye az **MSZ 12042 Fák védelme építési területen** 2019-ben megjelent szabvány. A szabvány ma már széles körben alkalmazzák, de legtöbb esetben a kivitelezők az "olcsóbb" eszközökhöz folyamodnak a fák kárára! Megtehetik, ha a **terv félreérthető** és/vagy a műszaki ellenőrzés nem kéri számon a szakszerű favédelmet!

Kivitelező vállalkozásként **anyagi érdekünk**, hogy a favédelem műszaki tartalmának csökkentésével, nagyobb hasznot érjünk el, MÉGSEM KERÜLHETJÜK MEG KÖTELESSÉGÜNKET!

Útmutató célja

Cégünk az útmutatóval szeretné támogatni a favédelmi tervezést, hogy egy kivitelező se kerülhesse meg a fák szakszerű védelmét! A favédelmi tervek szerepe a **legfontosabb a fák védelmében** kivitelezéseken, mert egy jó terv garantálja, hogy:

- minden fa túléli a beavatkozásokat és védelmük minden folyamatnál biztosított!
- minden favédelmi költség jól átgondolt és indokolt!
- a felelős kivitelező egyszerűen megvalósíthatja!
- a generál kivitelező nem kerülheti meg a szakszerű favédelmet!
- a műszaki ellenőr átláthatóan számonkérheti!

Ezért a **Garden Fagondnokság** szeretettel adja a szakma kezébe Lukács Zoltán **favédelmi tervezés útmutatóját**, ami lépésről lépésre végig vezet a tervezésen!

Használati útmutató

1. Másold le a dokumentumot vagy töltsd le/nyomtasd ki
2. Kövesd végig a lépéseket sorban, a főbb pontok szerint
3. Közben használd fel a dokumentumba rejtett segédleteket
4. Ha elakadsz vagy visszajelzésed van, akkor bátran írd a - lukacsm@gardenkft.hu címre

1. Megrendelői igények felmérése - idő 2%-a

- ☐ Mi a leadandó terv formátum? (papír, .pdf, .dwg, excel, word, .shp, .gpkg, stb.)
- ☐ favédelem cél szintje (minimum, jogszabályoknak való megfelelés/fák tényleges védelme)
- ☐ terv használat jellege (engedélyezéshez, kivitelezéshez, ellenőrzéshez, költségbecsléshez, stb.)
- ☐ Van-e hatósági kötelezettség, elvárás a fákkal kapcsolatban? Ha igen, akkor mi?
- ☐ Van-e költségkeret, plafon a favédelem kivitelezésére/tervezésére?

2. Szakági tervek megszerzése - idő 3%-a

- ☐ Teljes terv anyag bekérése szerkeszthető, lehetőleg .dwg vagy .dxf formában
 - különösen fontosak az alábbi tervek:
 - **bontási terv** és előkészítési terv
 - **organizációs terv**
 - **közmű terv**
 - **alapozási terv** vagy tereprendezési/földmunka terv
- ☐ Tervezett munkálatok listája (ha van)

3. Faállomány felmérés - idő 25%-a

- ☐ Egyedi fa jelölő biléták előkészítése
- ☐ Felmérő adattár előkészítése (spreadsheet, qfield cloud vagy papír)

Használd ehhez **sablonunkat**, ami automatikusan tölti ki az adatokat és **egyszerűsíti az előkészítést!** **Fafelvételés favédelmi tervhez**

- ☐ Minimum adattartalom beállítása:
 - sorszám
 - fa felvétel ideje (automatikusan)
 - felvételező neve (automatikusan)
 - fa tudományos neve
 - fa magyar neve
 - famagasság
 - törzsátmérő 1 m-en
 - törzs magasság
 - korona átmérő
 - általános egészségi állapot MFE-féle osztályzata,
 - gyökérzet és gyökérnyak Radó-féle osztályzata
 - törzs Radó-féle osztályzata
 - koronaalap és korona Radó-féle osztályzata
 - védendő vagy kivágandó

További anyagokért látogasd meg honlapunkat.fagondnoksag.hu-t

- fa értéke (választhatóan ajánlott)
- EOv koordináták (csak QFIELD-ben - automatikusan)

☐ Fa jelölés és **adat felvételezés** helyszínen

4. Adatok feldolgozása, védőzónák felrajzolása! - idő 10%-a

☐ felmért adatok betöltése, feldolgozása

☐ **QGIS-ben:**

- ☐ az attribútum táblában hozz létre három új oszlopot (*ctrl+w parancs*) szám értéként
- ☐ nyisd meg a mezőkalkulátort (*ctrl+i*)
- ☐ itt képlettel a törzs átmérőből és lombkorona átmérőből számold ki a védőtávolságokat (*statikai védőzóna = törzsátmérő*4,5 és védőzóna = lombkorona átmérő + 3 méter*)
- ☐ az új adatok segítségével használd a **"variable distance buffer-t"**, ami automatikusan felrajzolja védőzónákat minden fánál
- ☐ stílusoknál állíts be minden zónának más szint és távolságot

☐ **CAD-ben:**

- ☐ tölts le vagy készíts egy okos favédelmi blokkot
 faved_zonak_intelligens blokk.dwg
- ☐ pötyögtesd le a fákat
- ☐ írd be az attribútumokat és a zónák igazodnak!

VAGY

- ☐ Importáld be a következő .lsp parancsot
https://drive.google.com/file/d/18L4fRjBM0kV0x50KwZOdGnoljhRZiQpU/view?usp=drive_link
- ☐ a faved_korok paranccsal hívd elő a blokkot
- ☐ rögzítsd a középpontot
- ☐ írd be a fa törzs átmérőjét és lombkorona átmérőjét (*minden mást számol a blokk*)
- ☐ írd be a sorszámot

☐ Ezzel elkészültek a **fák védőzónái!**

5. Fák védő zónáinak és munkafolyamatok vizsgálata - idő 25%-a

- ☐ Tervezett munkafolyamatokban fákat veszélyeztető tevékenységek vizsgálata, mint
 - földmunka a csurgó zónában

- ☐ közmű árok ásás
 - ☐ alap ásás a statikai védőzónában
 - ☐ talaj burkolása csurgó zónában
 - ☐ fokozott közlekedés csurgó zónában
 - ☐ terepszint változás a csurgó zónában
 - ☐ depónia/organizációs terület kialakítása a csurgó zónában stb.
- ☐ veszélyeztetett fák megjelölése
- ☐ veszélyeztetett fák és veszélyt okozó tényezők rögzítése
- ☐ Kockázat haszon elemzés elvégzése MFE szabvány alapján. (Ehhez használd az alábbi kockázat haszon elemzés segéd táblázatunkat, ami magától számolja a kockázatokat: **Kockázat elemzés**)

6. Eddigiek alapján favédelmi teendők meghatározása - idő 15%-a

- ☐ a munkafolyamatokkal veszélyeztetett fáknál egyesével ki kell jelölni a fa védelmi intézkedéseket, mint:
- ☐ három rétegű törzs védelem
 - ☐ fa kalodázás
 - ☐ gyökérzóna fedése kókuszrost paplannal/geotextíliával
 - ☐ előzetes korona kurtítás
 - ☐ statikai megerősítés
 - ☐ sáv alap cseréje pont alapra
 - ☐ gyökérterelők beépítése
 - ☐ gépi földmunka tiltása
 - ☐ tájékoztató táblák kihelyezése stb.
- ☐ Favédelmi teendők rögzítése táblázatban
- ☐ favédelmi teendők egyeztetése a megrendelővel
- ☐ favédelmi teendők módosítása (ha szükséges)

7. Favédelmi terv dokumentálása - idő 15%-a

- ☐ Favédelmi intézkedések tervi ábrázolása (CAD/QGIS)
- ☐ Favédelmi adatlapok elkészítése ([töltsd le adatlap sablonunkat](#))
 Favédelmi adatlap sablon.xlsx)
- ☐ Műszaki leírás elkészítése
- ☐ alapadatok (előzmények, tervezési feladat leírása, fotódokumentáció, munkák leírása, egyeztetők megnevezése,
 - ☐ felmért fák, növények listája és leírása + fotódokumentáció + favizsgálati adatlapok
 - ☐ veszélyeztető tényezők leírása
 - ☐ megelőző/védelmi intézkedések leírása
 - ☐ vészhelyzeti forgatókönyv leírása

További anyagokért látogasd meg honlapunkat.fagondnoksag.hu-t

- ☐ Kiegészítő fejezetek elkészítése
 - ☐ kivitelező és egyeztetők megnevezése, építés ideje, vagyongazdálkodói, tulajdonosi hozzájárulások
 - ☐ építési technológia és organizáció leírása
 - ☐ egyeztetési dokumentumok, jegyzőkönyvek
 - ☐ favédelem várható költségeinek összefoglalása
- ☐ Árazatlan költségvetési kiírás elkészítése (**Töltsd le árazatlan költségvetés kiíró táblázatunkat vagy olvasd el a favédelmi technológiai leírásokat**)
- ☐ Árazott költségvetési kiírás készítése
- ☐ Összefoglaló az favédelmi tervről és a szükséges intézkedésekről

8. Ellenőrzés, csomagolás - *idő 3%*

- ☐ Tervdokumentációk ellenőrzése
- ☐ tervdokumentáció anyagainak egybe szerkesztése
 - ☐ címlap
 - ☐ tartalomjegyzék
 - ☐ aláírólap
 - ☐ tervezői nyilatkozat
- ☐ tervdokumentáció átadása

Ha segítségre van szükséged a favédelem tervezésében vagy szívesen dolgoznál gyors, tapasztalt csapattal:

Keresd a Garden Fagondnokság csapattagjait:

Petrencs Krisztina - árajánlat kérés és tanácsadás
petrencsk@gardenkft.hu +36309341456

Kiszter István - faállomány felmérés és tervezés
kiszteri@gardenkft.hu +36704226489

Markovics István - favédelmi technológiák és faápolási kihívások
markovicsi@gardenkft.hu +36302160431

Hegedűs Gábor - favédelem ellenőrzés és műszaki felügyelet
hegedus.gabor@gardenm.hu +36204580262

Favédelmi tervezés további forrásai

[Magyar Építész Kamara - Tervdokumentációk tartalmi és formai követelményei - A favédelmi terv](#)

[Magyar Faápolók Egyesülete - Útmutató a favédelmi tervezéshez az MSZ 12042 alapján](#)

[Magyar Faápolók Egyesülete - Útmutató a fák védelméről építési területen](#)

[282/2024 \(IX. 30.\) kormányrendelet - a települési zöldinfrastruktúráról, a zöldfelületi tanúsítványról és a zöld védjegyről](#)